

C A L A R I S

SARDINIA, maris Mediterranei Insula, frumenti ferax, vtcunque populosa, ciuitates non paucas habet, quarum CALARIS, vulgò Cagler, sita in monte iuxta mare, Africam respiciens, magnum & pulcherrimum habens portum, in quo semper varia nauium genera inveniuntur vltro citroque in orientem & occidentem volitantia, mercesque portantia. Diuiditur in quatuor partes: media, quæ fortissimo septa est muro, propriè vocatur Calaris: ea verò quæ orientem spectat, nouum oppidum: quæ verò meridiem, la Gliapo, seu la Marina: & quæ ad occidentem vergit, Stam pax nominatur. Residet ferè semper in ea Prorex, vnà cum Baronibus, Comitibus, & multis diuitibus. Habet autem ciuitas ipsa suam Reipub. administrationem, in quam nec Rex Arragoniæ, neque Prorex eius se intromittit, sed ex ipsis ciuibus quotannis sorte quinque eliguntur consules, qui soli Rempub. administrant, eiusque redditus, qui multi sunt, dispensant pro sua prudentia, vtentes ciuium consilio. Habent in quibusdam casibus legum condendarum potestatem, possuntque pœnam mortis, & mutilationis membrorum statuere. Hæc ex descriptione Sardinia Sigismundi Arqueri, apud Munsterum.

M A L T A

MALTA, olim Melita, medio ferè pelago inter Lilybeum Siciliae promontorium & Cercinnâ Africae insulam tanquam clauis ponitur, qua in Siciliam & Africam patet introitus. Eiusdem nominis oppidum, & valde munita habet arces, nimirum S. Elmi propugnaculū, iuxta quod oppidum nouum post Turcicum bellum ædificatum est. Burgum S. Angeli, & S. Michaelis munitionem. Quemadmodum autem D. Paulo, factò naufragio, ita & Hierosolymitanis equitibus, capta à Turcis Rhodo, hospitium præbuit. Qui summis viribus potentem Turcarum classem Anno partæ salutis M.D.LX V. ab hac Insula fugarunt. Cotonii, rosarum, cumini, omniumque Italicorum fructuum ferax, nunquam glaciem aut niues vidit. Serpentes non habet, nec Scorpio in ea lædit veneno. Nihil ædificiorum indulget splendori, humilioribus contenta casis, ob lignorum inopiam, vnde carduis arefactis, ignem in ea struunt, & bouum edito stercore arefacto. Plura apud Quintinum Heduum, qui accuratissimè Melitensem insulam descripsit, inuenies.

R H O D V S

RHODVS Vrbs diues, munita, & populosa, triplici septa muro, insulae nomen dedit, à Phoroneo Argiuorum rege condita, & à rosæ capulo illic inuēto, appellata perhibetur. Eximio portu, multisque ornamentis tanto peregrinas superauit, vt ei nulla ex sententia Strab. putaretur æqualis. Legum præstantia, & naualis rei peritia adeo valuit, vt annis multis maris imperio potiretur, & piratarū latrocinia sustulerit. Gymnasio etiā, & potissimum oratoria facultate multo tempore claruit, in quo Possidonius Philosophus Stoicus, & Trasullus Mathematicus, alijque doctissimi viri floruerunt, quos Pompeius Magnus Rhodi audiuit, vt ex 2. Tusculanarum quæst. patet, & Tiberius Imperator, quod etiam multi Athenienses studiorum gratia confluerunt. Et M. T. Cicero, filium suum in hanc scholam transmisit. Percelebrem hanc urbem cum vniuersa insula anno Christi M.D.XXII. Turca inuasit & occupauit.

F A M A V G V S T A

VRBES Cypri, quæ Insula latè Mediterraneo mari protensa inter Ciliciam & Syriam sita est, & nunc Regni titulo, nec non opibus claret, duæ, vti præcipuæ, Nicosia nimirum & Famaugusta, nominantur. Veruntamē eo Famaugusta præcellit, quod & Regiæ potior sedes sit, & Cathedralis Ecclesiæ nomen ac ius obtinet. Eò accedit, portum, id quod caput est, ipsam efficere, à quo nobilissimum Insule totius emporium redditur. Porro, ita terra ac mari natura loci, & à Venetis arte, munita est, vt insultantem hostem, eumque præpotentem sustinere possit. Vtramque Selymus expugnauit, Venetisque eripuit, vnà cum reliqua Insula, fracto, ob solam dominandi libidinem, quod idem mortuo Solimano patre iurarat solenni more. Capta enim Nicosia anno Christi M. D. LXX. die verò septimo Kalendas Sextiles, Mustapha belli legatus, tertio decimo Kal. Octobres proximè sequentes Famaugustam obsedit. Selymus interim, ne laboranti vrbi Veneti succurrerent, trecentarum nauium Classē, prædandis Hadriatici sinus littoribus, instruxit. Veneti fortissimos tres viros ei tutandæ præfecerant, M. Antonium Bragadinum, Astorem Ballionium, & Ludouicum Martinengum. Postquam igitur isti eam menses vndecim, & aliquot dies defendissent, tandem rerum omnium ad ducendum bellum inopia coacti, & spe frustra expectati auxilij penitus deiecti, quarto Nonas Sextiles subsequētis anni, ea conditione Mustaphæ Legato eam dederunt, vt vrbe sibi ac militi, saluos ac liberos, ceterisque discedere liceret, vnà cum bonis & armis. Barbarus tamen, victos concidi tres illos præfectos militares, cum quinquaginta veteranis, qui ipsos comitati fuerant, dum clauēs in illius castra ac tentorium, vrbs tradendæ ipsi tulissent, præcepit, Bragadino nares & aures tantum truncauit. Nā viuum ad infamiam reseruabat. Urbem ingressus, viuo pellem detrahi, & eam hastæ adligari, & militaris signi vicegestari, iussit. Laurentium Tepolum, quem Alexandria consulem norat, è furca laqueo iugulauit, &c. Communicauit hæc nobis generis, doctrinæque splendoribus Clarissimus vir, D. Ioannes Matal, Metellus, Sequanus Iuris Doctor Consultissimus.